

*Aneks do informatora
maturalnego*

od maja 2007 roku

JĘZYK ANGIELSKI

Warszawa 2006

Opracowano w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi

IV. STRUKTURA I FORMA EGZAMINU

1. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu obowiązkowego, może być zdawany na **poziomie podstawowym** albo na **poziomie rozszerzonym**.
2. Egzamin składa się z dwóch części:
 - a) **egzaminu ustnego**, zdawanego na poziomie podstawowym albo rozszerzonym, organizowanego w szkole, ocenianego przez przedmiotowy zespół egzaminacyjny,
 - b) **egzaminu pisemnego**, zdawanego na poziomie podstawowym albo rozszerzonym, ocenianego przez egzaminatorów okręgowej komisji egzaminacyjnej.Zdający w obydwu częściach egzaminu wykonują **wyłącznie** zadania odpowiadające wymaganiom **dla wybranego poziomu**.
3. Egzamin ustny i pisemny z języka obcego wybranego jako przedmiot obowiązkowy nie musi być zdawany na tym samym poziomie.
4. Wyniki egzaminu wyrażane są w skali procentowej.
5. Warunkiem zdania egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest uzyskanie przez zdającego wymaganej liczby punktów zarówno w części ustnej, jak i pisemnej. Zdający zdał **ustny egzamin** maturalny z języka obcego nowożytnego, jeżeli uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania za wykonanie zadań z poziomu, do którego przystąpił. Zdający zdał **pisemny egzamin** maturalny z języka obcego nowożytnego, jeśli za wykonanie zadań uzyskał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania na wybranym poziomie.
6. Wynik egzaminu ustnego lub pisemnego nie ma wpływu na możliwość przystąpienia zdającego do kolejnej części egzaminu z danego języka obcego nowożytnego.
7. Na świadectwie dojrzałości wyniki egzaminu ustnego i pisemnego zapisywane są oddzielnie, z określeniem poziomu egzaminu, do którego zdający przystąpił.
8. **Egzamin ustny** może być zdawany na dwóch poziomach: podstawowym albo rozszerzonym – do wyboru przez zdającego:
 - egzamin na poziomie podstawowym trwa 10 minut; zdający ma dodatkowo 5 minut na zapoznanie się z treścią zestawu zadań,
 - egzamin na poziomie rozszerzonym trwa 15 minut; zdający ma dodatkowo 15 minut na zapoznanie się z treścią zestawu zadań i przygotowanie prezentacji.
9. **Egzamin pisemny** na poziomie podstawowym składa się z jednej części i trwa 120 minut. Egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym trwa 190 minut i składa się z dwóch części:
 - część pierwsza egzaminu trwa 120 minut,
 - część druga egzaminu trwa 70 minut.
10. Części egzaminu pisemnego na poziomie rozszerzonym oddzielone są przerwą.
11. W każdej części egzaminu pisemnego zdający otrzymuje jeden arkusz egzaminacyjny.
12. Egzamin z drugiego języka obcego nowożytnego wybranego jako **przedmiot dodatkowy**, zdawany jest w części ustnej i pisemnej na **poziomie rozszerzonym**.

1. EGZAMIN USTNY

1.1. STRUKTURA EGZAMINU USTNEGO Z JĘZYKA OBCEGO

POZIOM PODSTAWOWY		punkty	
		treść	język
Czas: 10 minut Przygotowanie: 5 minut			
Zad. 1.	Trzy rozmowy sterowane: – uzyskiwanie, udzielanie informacji – relacjonowanie wydarzeń – negocjowanie	3 3 3	5
Zad. 2.	Opis ilustracji i odpowiedzi na dwa pytania	6	
		Razem	20

albo

POZIOM ROZSZERZONY		punkty	
		treść	język
Czas: 15 minut Przygotowanie: 15 minut			
Zad. 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego		6	7
Zad. 2. Prezentacja tematu oraz dyskusja z egzaminującym na temat prezentowanych zagadnień		7	
		Razem	20

Zdający wykonują wyłącznie zadania odpowiadające wymaganiom dla wybranego poziomu.

1.2. OPIS EGZAMINU USTNEGO

1. Egzamin ustny, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, składa się z dwóch zadań i sprawdza przede wszystkim sprawność mówienia.
2. Zdający wybiera i deklaruje na piśmie poziom egzaminu ustnego w terminie określonym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej.
3. Egzamin na poziomie rozszerzonym różni się od egzaminu na poziomie podstawowym rodzajem i stopniem trudności zadań, zakresem sprawdzanych umiejętności oraz kryteriami oceny.
4. Podczas egzaminu zdający nie może korzystać ze słowników.

Poziom podstawowy

Zadanie pierwsze polega na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych, w których role przyjmowane przez zdającego odpowiadają jego doświadczeniom życiowym lub opisują sytuacje, w jakich mógłby znaleźć się w przyszłości. Zdający prowadzi rozmowę z egzaminującym, zgodnie ze scenariuszem podanym w zadaniu.

- a) Rozmowa pierwsza sprawdza umiejętność uzyskiwania, udzielania informacji.
- b) Rozmowa druga sprawdza umiejętność relacjonowania wydarzeń, w tym użycia czasów przeszłych.
- c) Rozmowa trzecia sprawdza umiejętność negocjowania.

Zadanie drugie polega na opisaniu przez zdającego ilustracji zamieszczonej w wylosowanym zestawie i udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Treść ilustracji umożliwia sprawdzenie umiejętności opisywania sytuacji, przedmiotów, osób i wyrażania własnej opinii.

W czasie przeznaczonym na przygotowanie się do odpowiedzi zdający:

- zapoznaje się ze scenariuszem rozmów sterowanych,
- przygotowuje się do opisu ilustracji i rozmowy z egzaminującym.

Poziom rozszerzony

Zadanie pierwsze polega na przeprowadzeniu ze zdającym rozmowy na podstawie materiału stymulującego, który zawiera różnorodne elementy, takie jak ilustracje, fragmenty tekstu, nagłówki, tytuły, komiksy, diagramy, wykresy, tabele itp.

Sprawdzone są umiejętności opisu / prezentacji materiału stymulującego, interpretacji zawartych w nim treści oraz wyrażania i uzasadniania własnej opinii.

Egzaminujący sprawdza powyższe umiejętności, zadając 4-5 pytań związanych z treścią materiału stymulującego.

Zadanie drugie polega na prezentacji przez zdającego jednego z dwóch tematów umieszczonych w zestawie i dyskusji z egzaminującym na zaprezentowany temat.

Zdający wybiera jeden z dwóch tematów, sformułowanych w języku obcym. Jego zadaniem jest zaprezentowanie dłuższej, trwającej około 3 minut, wieloaspektowej wypowiedzi na wybrany temat, a następnie udzielenie egzaminującemu odpowiedzi na pytania sprawdzające umiejętność wyrażania, uzasadniania i obrony własnej opinii związanej z prezentowanym tematem.

W czasie przeznaczonym na przygotowanie się do odpowiedzi zdający:

- analizuje materiał stymulujący i przygotowuje się do jego prezentacji,
- wybiera jeden z dwóch tematów zawartych w wylosowanym zestawie,
- przygotowuje się do prezentacji tematu.

1.3. PUNKTACJA I KRYTERIA OCENIANIA EGZAMINU USTNEGO

Punktacja na poziomie podstawowym

Zadanie 1. Rozmowy sterowane			Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji	
A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji	B. Relacjonowanie wydarzeń	C. Negocjowanie	Opisywanie ilustracji	Wyrażanie opinii
0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 2 pkt	0 – 4 pkt
Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.				
0 – 5 pkt				

SZCZEGÓLWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Zadanie 1. Rozmowy sterowane

– uzyskiwanie, udzielanie informacji, relacjonowanie wydarzeń, negocjowanie:

1 pkt – komunikat kompletny, zgodny z poleceniem,

0 pkt – brak komunikacji, komunikat niezrozumiały, niezgodny z poleceniem lub niekompletny.

Uwaga!

Opis każdej sytuacji składa się z trzech podpunktów. Ocenie według powyższych kryteriów podlega realizacja każdego podpunktu w każdej z trzech sytuacji.

Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji

– opisywanie ilustracji:

2 pkt – pełny opis ilustracji, zachowujący logiczny porządek,

1 pkt – niepełny opis ilustracji i / lub brak logicznego porządku,

0 pkt – brak wypowiedzi lub opis niezgodny z ilustracją,

– wyrażanie opinii:

2 pkt – odpowiedź pełna, zgodna z treścią zadanego pytania,

1 pkt – odpowiedź niepełna i / lub częściowo odbiegająca od treści zadanego pytania,

0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź w znacznym stopniu odbiegająca od treści zadanego pytania.

Uwaga!

Ocenie, według powyższych kryteriów, podlega odpowiedź na każde z dwóch pytań o opinię.

Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

5 – 4 pkt – dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, nieliczne błędy językowe, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,

3 – 2 pkt – zadowalający poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, liczne błędy językowe, zakłócenia w płynności wypowiedzi, błędy w wymowie i intonacji,

1 – 0 pkt – bardzo ograniczona znajomość słownictwa i struktur językowych, bardzo liczne błędy językowe, brak płynności wypowiedzi, liczne błędy w wymowie i intonacji.

Uwaga!

Jeżeli zdający przystąpił do realizacji tylko jednego z zadań może otrzymać maksymalnie 3 pkt za umiejętności językowe.

Punktacja na poziomie rozszerzonym

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego		Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja	
Prezentacja materiału stymulującego	Interpretowanie, wyrażanie opinii	Prezentacja tematu	Udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie
0 – 2 pkt	0 – 4 pkt	0 - 3 pkt	0 - 4 pkt
Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.			
0 – 7 pkt			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego

– prezentacja materiału stymulującego:

- 2 pkt – pełna prezentacja materiału stymulującego,
- 1 pkt – niepełna prezentacja materiału stymulującego,
- 0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź niezgodna z materiałem stymulującym,

– interpretowanie, wyrażanie opinii:

- 4 pkt – odpowiedzi pełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 3 pkt – odpowiedzi niepełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 2 pkt – odpowiedzi niepełne, częściowo odbiegają od treści zadanych pytań,
- 1 pkt – brak odpowiedzi na niektóre pytania i / lub odpowiedzi w znacznym stopniu odbiegają od treści zadanych pytań,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja z egzaminującym

– prezentacja tematu:

- 3 pkt – bogata treść, wielostronne ujęcie tematu, wszystkie elementy prezentacji logicznie powiązane, poprawna konstrukcja prezentacji (zawierająca wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- 2 pkt – bogata treść, jednostronne ujęcie tematu, brak spójności logicznej między niektórymi elementami prezentacji, niezbyt poprawna konstrukcja prezentacji (nie zawierająca wstępu lub zakończenia),
- 1 pkt – uboga treść, częściowo odbiegająca od tematu, brak spójności logicznej między elementami prezentacji, brak wyraźnej konstrukcji prezentacji (nie zawiera wstępu i zakończenia),
- 0 pkt – bardzo uboga treść, znacznie odbiegająca od tematu, prezentacja niespójna, chaotyczna.

Uwaga!

Jeżeli prezentacja jest w całości nie na temat, nie jest oceniana, a egzaminujący nie rozpoczyna ze zdającym dyskusji na jej temat.

- udział w dyskusji, wyrażanie opinii i argumentowanie:

- 4 pkt – pełne odpowiedzi na pytania, umiejętność obrony opinii, logiczna, wielostronna argumentacja,
- 3 pkt – pełne odpowiedzi na większość pytań, umiejętność obrony opinii, logiczna, ale jednostronna argumentacja,
- 2 pkt – niepełne odpowiedzi na pytania, braki w umiejętności obrony opinii, uboga, nie zawsze logiczna argumentacja,
- 1 pkt – niepełne odpowiedzi na większość pytań, braki w umiejętności obrony opinii, nielogiczna argumentacja lub brak argumentacji,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

- 7 – 6 pkt – bogate słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, urozmaicone struktury gramatyczne, sporadyczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 5 – 4 pkt – słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, niezbyt urozmaicone struktury gramatyczne, błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 3 – 2 pkt – podstawowe słownictwo, ograniczony zakres struktur gramatycznych, liczne powtórzenia, błędy językowe częściowo zakłócają komunikację, wypowiedź niezbyt płynna, częściowo niepoprawna wymowa i intonacja,
- 1 – 0 pkt – ubogie słownictwo, nieporadne użycie struktur składniowych, liczne błędy językowe, które uniemożliwiają lub znacznie zakłócają komunikację, brak płynności wypowiedzi, niepoprawna wymowa i intonacja.

Uwaga!

Jeżeli zdający przystąpił do realizacji tylko jednego z zadań, może otrzymać maksymalnie 5 pkt za umiejętności językowe.

2. EGZAMIN PISEMNY

2.1. STRUKTURA EGZAMINU PISEMNEGO Z JĘZYKA OBCEGO

POZIOM PODSTAWOWY		pkt
Czas trwania egzaminu na poziomie podstawowym: 120 minut (w tym nagranie – ok. 20 minut)		
Rozumienie ze słuchu		15
Rozumienie tekstu czytanego		20
Wypowiedź pisemna		15
		Razem 50
Koniec egzaminu na poziomie podstawowym		

albo

POZIOM ROZSZERZONY		pkt
Czas trwania egzaminu na poziomie rozszerzonym: 190 minut		
CZĘŚĆ I Czas: 120 min	Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	5
	Wypowiedź pisemna	18
<i>PRZERWA</i>		
CZĘŚĆ II Czas: 70 min (w tym nagranie ok. 25 min)	Rozumienie ze słuchu	15
	Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	12
		Razem 50
Koniec egzaminu na poziomie rozszerzonym		

Zdający wykonują wyłącznie zadania odpowiadające wymaganiom dla wybranego poziomu.

2.2. OPIS EGZAMINU PISEMNEGO

1. Egzamin pisemny na poziomie podstawowym składa się z jednej części. Egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym składa się z dwóch części.
2. Zdający wybiera i deklaruje na piśmie poziom egzaminu pisemnego w terminie określonym w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej.
3. Egzamin na poziomie rozszerzonym różni się od egzaminu na poziomie podstawowym stopniem trudności tekstów, zakresem sprawdzanych umiejętności oraz kryteriami oceny.
4. Na obu poziomach w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu wykorzystywane są nagrania tekstów.
5. Podczas egzaminu zdający nie może korzystać ze słowników.
6. Części egzaminu na poziomie rozszerzonym oddzielone są przerwą.

Poziom podstawowy

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzają umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu podstawowego:

- a) rozumienia ze słuchu – zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie wysłuchanych tekstów,
- b) rozumienia tekstu czytanego – zdający czyta teksty i rozwiązuje zadania sprawdzające ich rozumienie,
- c) pisania – zdający wykazuje się umiejętnością pisania prostych tekstów użytkowych.

Rozumienie ze słuchu

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty adaptowane o łącznym czasie trwania ok. 6 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań trwa ok. 20 minut).

Rodzaje tekstów:

- teksty informacyjne (np. komunikaty i instrukcje),
- rozmowy, wywiady,
- teksty narracyjne.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Rozumienie tekstu czytanego

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty adaptowane o łącznej długości około 1,5 strony A4.

Rodzaje tekstów:

- informacyjne,
- publicystyczne,
- narracyjne,
- literackie.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Wypowiedź pisemna

Liczba i długość wypowiedzi: 2 teksty użytkowe:

- krótszy – bez określonego limitu słów,
- dłuższy – 120-150 słów.

Formy wypowiedzi:

- krótki tekst użytkowy, np. notatka, pocztówka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, wiadomość,
- dłuższy tekst użytkowy: list prywatny, prosty list formalny.

Zadania polegają na napisaniu krótkiego i dłuższego tekstu użytkowego zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami dotyczącymi treści.

Poziom rozszerzony

Część I

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzają umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu rozszerzonego:

- a) stosowania struktur leksykalno-gramatycznych – zdający wykonuje zadania wymagające zastosowania odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych,
- b) pisania – zdający pisze dłuższy tekst na określony temat (do wyboru z trzech) we wskazanej formie.

Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych

Liczba zadań: 1 lub 2 zadania.

Typy zadań: zadania otwarte – transformacje, tłumaczenie fragmentów zdań, słowotwórstwo, test luk.

Wypowiedź pisemna

Liczba i długość wypowiedzi: 1 tekst o długości 200-250 słów.

Formy wypowiedzi:

- opis,
- opowiadanie,
- recenzja,
- rozprawka.

Część II

Zadania w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzają umiejętności odpowiadające wymaganiom dla poziomu rozszerzonego:

- a) rozumienia ze słuchu – zdający rozwiązuje zadania sprawdzające rozumienie wysłuchanych tekstów,
- b) rozumienia tekstu czytanego – zdający czyta teksty i rozwiązuje zadania sprawdzające ich rozumienie,
- c) rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych – zdający wykonuje zadania wykorzystując załączony tekst.

Rozumienie ze słuchu

Liczba i długość tekstów: 2-3 teksty oryginalne lub w niewielkim stopniu adaptowane o łącznym czasie trwania ok. 6 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań trwa ok. 25 minut).

Rodzaje tekstów:

- teksty informacyjne (np. komunikaty i instrukcje),
- rozmowy, wywiady,
- teksty narracyjne.

Typy zadań: zadania zamknięte – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór.

Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych

Liczba i długość tekstów : 2-3 teksty oryginalne lub w niewielkim stopniu adaptowane o łącznej długości około 2 stron A4.

Rodzaje tekstów:

- informacyjne,
- publicystyczne,
- narracyjne,
- literackie.

Typy zadań:

- zadania zamknięte do sprawdzenia rozumienia tekstu – prawda / fałsz, dobieranie, wielokrotny wybór,
- test luk sterowanych do sprawdzenia umiejętności rozpoznawania struktur leksykalno – gramatycznych.

2.3. PUNKTACJA I KRYTERIA OCENIANIA EGZAMINU PISEMNEGO

Punktacja na poziomie podstawowym

Rozumienie ze słuchu

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 15 punktów**.

Rozumienie tekstu czytanego

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 20 punktów**.

Wypowiedź pisemna

Krótką formą użytkowa (5 punktów)

	TREŚĆ				POPRAWNOŚĆ	MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW
	Inf. 1	Inf. 2	Inf. 3	Inf. 4		
Liczba punktów	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1	5

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Przy ocenie tego zadania bierze się pod uwagę głównie komunikatywność, a w mniejszym stopniu ocenia się poprawność językową.

- Przyznaje się po 1 punkcie za każdą informację zgodną z poleceniem.
- Jeżeli brak informacji lub błędy językowe uniemożliwiają jej zrozumienie, przyznaje się 0 punktów za tę informację.
- Jeżeli tekst jest poprawny pod względem językowym, tzn. nie zawiera błędów lub zawiera błędy stanowiące nie więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 1 punkt za poprawność językową.
- Jeżeli tekst zawiera błędy językowe (gramatyczne oraz leksykalne) i ortograficzne stanowiące więcej niż 25% liczby wszystkich wyrazów w tekście, przyznaje się 0 punktów za poprawność językową.
- Punkt za poprawność przyznaje się, jeśli tekst zawiera więcej niż połowę wymaganych informacji (tj. minimum 3 punkty za treść).

Dłuższa forma użytkowa (10 punktów)

	TREŚĆ				FORMA	BOGACTWO JĘZYKOWE	POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW
	Inf. 1	Inf. 2	Inf. 3	Inf. 4				
Liczba punktów	0-0,5-1	0-0,5-1	0-0,5-1	0-0,5-1	0 - 1 - 2	0 - 1 - 2	0 - 1 - 2	10

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Przy ocenie tego zadania bierze się pod uwagę treść, formę, bogactwo językowe i poprawność językową.

Treść:

Przyznaje się maksymalnie po 1 punkcie **za każdą** informację.

- 1 pkt – informacja zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu,
- 0,5 pkt – informacja zawiera część elementów określonych w poleceniu,
- 0 pkt – brak informacji lub błędy językowe uniemożliwiają jej zrozumienie.

Forma:

- 2 pkt – wypowiedź zgodna z wymaganą formą,
 - układ tekstu spójny, logiczny,
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 10\%$,
- 1 pkt – wypowiedź częściowo zgodna z wymaganą formą,
 - układ tekstu częściowo spójny, logiczny,
 - objętość pracy może przekroczyć podane granice do $\pm 15\%$,
- 0 pkt – praca jest niezgodna z wymaganą formą (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**),
 - układ tekstu niespójny, chaotyczny,
 - objętość pracy przekracza podane granice ponad $\pm 15\%$.

Bogactwo językowe:

- 2 pkt – zróżnicowane struktury gramatyczne,
 - urozmaicone słownictwo i frazeologia,
- 1 pkt – mało zróżnicowane struktury gramatyczne,
 - mało urozmaicone słownictwo i frazeologia,
- 0 pkt – niezróżnicowane struktury gramatyczne,
 - bardzo ubogie słownictwo i frazeologia,
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**),
 - zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).

Poprawność językowa:

- 2 pkt – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne, stanowiące od 0 do 15% liczby wszystkich wyrazów,
- 1 pkt – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne, stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 25% liczby wszystkich wyrazów,
- 0 pkt – błędy językowe (gramatyczne i/lub leksykalne) i/lub ortograficzne, stanowiące powyżej 25% liczby wyrazów,
 - praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu, (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).
 - zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).

UWAGA!

W obu zadaniach nie uwzględnia się błędów stylistycznych i interpunkcyjnych.

Punktacja na poziomie rozszerzonym

CZĘŚĆ I

Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych

Punktacja: **0,5 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 5 punktów**.

Wypowiedź pisemna (18 punktów)

ZADANIE	Treść			Kompozycja			Bogactwo językowe			Poprawność językowa			Razem pkt
Maksymalna liczba punktów	5			4			5			4			18
Poziom	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	
Liczba uzyskanych punktów	5	4-3-2	1-0	4	3-2	1-0	5	4-3-2	1-0	4	3-2	1-0	

SZCZEGÓLWE KRYTERIA OCENIANIA

1. W kryterium kompozycji, bogactwa językowego i poprawności językowej wyodrębnione zostały **kryteria główne i drugorzędne**, przy czym kryteria główne mają dwukrotnie większą wagę niż kryteria drugorzędne. Kryteria drugorzędne podane zostały w tabeli kursywą.
2. Jeśli praca liczy **mniej niż 100 słów**, zdający otrzymuje 0 punktów w kryterium poprawności językowej i kryterium bogactwa językowego.
3. W przypadku prac liczących **powyżej 300 słów** zdający otrzymuje 0 punktów za kompozycję pracy (**niezależnie od stopnia realizacji pozostałych kryteriów**).
4. Fragmenty podane w języku obcym w poleceniu (np. początek lub zakończenie opowiadania) nie są wliczane do ogólnej liczby słów w pracy zdającego.

Tabele ze szczegółowymi kryteriami oceniania poszczególnych typów wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym oraz uwagi dodatkowe dotyczące wypowiedzi pisemnych na obydwu poziomach znajdują się na stronach 16-20.

CZĘŚĆ II

Rozumienie ze słuchu

Punktacja: **1 pkt** za każdy element poszczególnych zadań – **razem 15 punktów**.

Rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych

Punktacja: **1 pkt** za każdy element zadań sprawdzających rozumienie tekstu czytanego (8 - 9 elementów) oraz **0,5 pkt** za każdy element zadań sprawdzających rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych (6-8 elementów) – **razem 12 punktów**.

ROZPRAWKA

Kryterium oceny		A		B		C	
zdający:		zdający:		zdający:		zdający:	
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy wypowiedzi: – formułuje tezę, – omawia temat, – podsumowuje temat , zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. prawidłowo formułuje tezę/ antytezę adekwatną do tematu, 3. omawia temat, trafnie dobierając argumenty za i przeciw, 4. podsumowuje temat, 5. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.		1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem, 2. formułuje tezę/antytezę pozostającą w związku z tematem, 3. omawia temat, częściowo trafnie dobierając argumenty za i/lub przeciw, 4. podejmuje próbę podsumowania tematu, 5. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.		1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. nieudolnie formułuje tezę/ antytezę lub nie formułuje jej, 3. omawia temat, często nietrafnie dobierając lub pomijając argumenty za i/lub przeciw, 4. podsumowanie nie wynika z tekstu rozprawki lub nie podsumowuje tematu, 5. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.	
	PUNKTACJA 5 pkt		5		4 – 3 – 2		1 – 0
POZIOM KOMPOZYCJI	II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.		1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.		1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.	
	PUNKTACJA 4 pkt		4		3 – 2		1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.		1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.		1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia 3. posługuje się nieporadnym stylem, lecz praca jest zrozumiała.	
	PUNKTACJA 5 pkt		5		4 – 3 – 2		1 – 0
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii, i interpunkcji.	błędy stanowiące od 0 do 5% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 5%, nie więcej jednak niż 10% liczby wszystkich wyrazów,	błędy stanowiące powyżej 10%, nie więcej jednak niż 15% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 20% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 20% wszystkich wyrazów.	
	PUNKTACJA 4 pkt		4	3	2	1	0

RECENZJA

Kryterium oceny		A		B		C		
zdający:		zdający:		zdający:		zdający:		
POZIOM MERYTORYCZNY	<p>I. TREŚĆ rozumie wybrany temat,</p> <p>dostosowuje treść do formy wypowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje informacje o recenzowanej pozycji, - podaje informacje o zawartości treściowej recenzowanej pozycji, - ocenia, - poleca bądź nie, podając przyczyny, <p>zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. podaje pełną informację o recenzowanej pozycji (twórca, okoliczności powstania dzieła, okoliczności odbioru), 3. podaje krótką informację o zawartości treściowej recenzowanej pozycji (np. skrót fabuły, prezentacja głównych postaci, problematyki), 4. dokonuje pełnej, wieloaspektowej oceny (np. fabuły, akcji, pracy reżysera, gry aktorów, scenografii, opracowania muzycznego, sposobu ekspozycji obiektów na wystawie), 5. poleca bądź odradza, wskazując na walory/wady recenzowanej pozycji, 6. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem 2. podaje częściową informację o recenzowanej pozycji lub pomija niektóre istotne informacje, 3. podaje zbyt szczegółową lub zbyt ogólną informację o zawartości treściowej utworu, 4. dokonuje niepełnej oceny uwzględniając niektóre elementy, 5. poleca bądź odradza, nie wskazując na walory/wady recenzowanej pozycji, 6. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. podaje ogólnikową, mało konkretną informację o recenzowanej pozycji lub pomija większość informacji, 3. streszcza utwór lub nie przedstawia zawartości treściowej recenzowanej pozycji, 4. dokonuje bardzo pobieżnej oceny lub nie dokonuje oceny, 5. nie poleca ani nie odradza recenzowanej pozycji, 6. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego. 	5	4 – 3 – 2	1 – 0	
	PUNKTACJA 5 pkt							
POZIOM KOMPOZYCJI	<p>II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst,</p> <p>uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy,</p> <p>graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%. 	4	3 – 2	1 – 0	
	PUNKTACJA 4 pkt							
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	<p>III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, uwzględniając specjalistyczne słownictwo z danej dziedziny sztuki, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. posługuje się nieporadnym stylem, lecz praca jest zrozumiała. 	5	4 – 3 – 2	1 – 0	
	PUNKTACJA 5 pkt							
	<p>IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii i interpunkcji</p>	<p>błędy stanowiące od 0 do 5% liczby wszystkich wyrazów</p>	<p>błędy stanowiące powyżej 5%, nie więcej jednak niż 10% liczby wszystkich wyrazów,</p>	<p>błędy stanowiące powyżej 10%, nie więcej jednak niż 15% liczby wszystkich wyrazów</p>	<p>błędy stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 20% liczby wszystkich wyrazów</p>	<p>błędy stanowiące powyżej 20% wszystkich wyrazów.</p>		
PUNKTACJA 4 pkt		4	3	2	1	0		

OPOWIADANIE

Kryterium oceny		A		B		C									
zdający:		zdający:		zdający:		zdający:									
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy: – określa tło akcji, – odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, – przedstawia wydarzenie główne, – opisuje reakcje ludzi, przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. określa czas, miejsce wydarzeń i bohaterów, 3. logicznie odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, 4. szczegółowo przedstawia wydarzenie główne, 5. przekonująco opisuje reakcje ludzi, lub/i przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, 6. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem 2. określa tylko dwa z trzech elementów (czas, miejsce wydarzeń, bohaterów), 3. nie zawsze logicznie odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego, 4. niezbyt szczegółowo przedstawia wydarzenie główne, 5. nie w pełni przekonująco opisuje reakcje ludzi, lub/i przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia, 6. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.	1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. określa tylko jeden z trzech elementów (czas, miejsce wydarzeń, bohaterów) lub nie określa ich, 3. przedstawia wydarzenia nie tworzące logicznego ciągu, 4. nie przedstawia wydarzenia głównego, 5. nie opisuje reakcji ludzi, lub/i nie przedstawia wniosków i konsekwencji wydarzenia, 6. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.	5		4 – 3 – 2		1 – 0						
	II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowuje proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.	1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.	1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.	4		3 – 2		1 – 0						
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.	1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. posługuje się nieporadnym stylem, lecz praca jest zrozumiała.	5		4 – 3 – 2		1 – 0						
	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii i interpunkcji	błędy stanowiące od 0 do 5% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 5%, nie więcej jednak niż 10% liczby wszystkich wyrazów,	błędy stanowiące powyżej 10%, nie więcej jednak niż 15% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 20% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 20% wszystkich wyrazów.	4		3		2		1		0
PUNKTACJA 4 pkt		4		3		2		1		0					

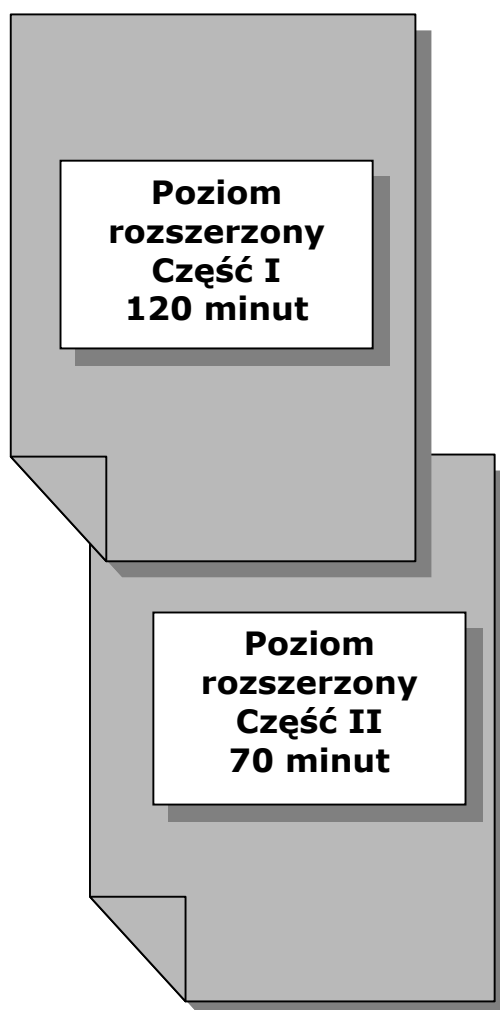
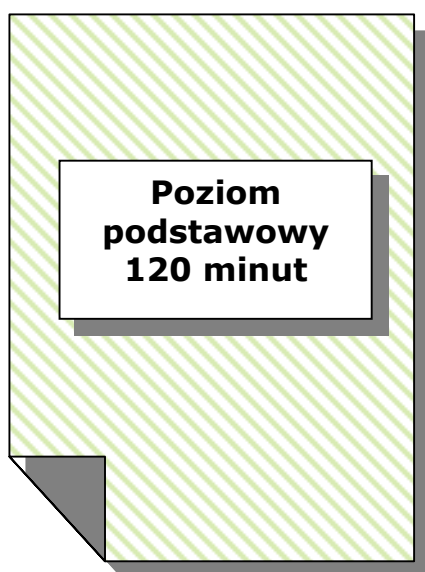
OPIS

Kryterium oceny		A		B		C	
zdający:		zdający:		zdający:		zdający:	
POZIOM MERYTORYCZNY	I. TREŚĆ rozumie wybrany temat, dostosowuje treść do formy: – przedstawia informacje na temat opisywanej osoby / miejsca, zdarzenia, – opisując zachowuje logiczny porządek, np. zasadę od ogółu do szczegółu, – przedstawia swoje opinie na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, – zna realia danego obszaru językowego (kryterium to wprowadzamy, jeżeli temat wymaga ich znajomości).	1. formułuje wypowiedź zgodną z tematem, 2. przedstawia istotne informacje na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje, zachowując logiczny porządek, np. od ogółu do szczegółu, 4. przedstawia swoje opinie i uzasadnia je, 5. poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.		1. formułuje wypowiedź częściowo zgodną z tematem, 2. przedstawia ogólne informacje na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje, zachowując w przeważającej części pracy logiczny porządek, np. od ogółu do szczegółu, 4. przedstawia swoje opinie, częściowo uzasadnia je, 5. na ogół poprawnie posługuje się wiedzą dotyczącą realiów danego obszaru językowego.		1. formułuje wypowiedź znacznie odbiegającą od tematu, 2. przedstawia zbyt mało informacji na temat opisywanej osoby / miejsca / zdarzenia, 3. opisuje najczęściej nie zachowując logicznego porządku, 4. przedstawia swoje opinie lecz nie uzasadnia ich lub nie przedstawia swoich opinii, 5. popełnia dość liczne błędy logiczne i/lub rzeczowe dotyczące realiów danego obszaru językowego.	
	PUNKTACJA 5 pkt	5		4 – 3 – 2		1 – 0	
POZIOM KOMPOZYCJI	II. KOMPOZYCJA: tworzy spójny tekst, uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowując proporcje między częściami pracy, graficznie wyodrębnia główne części pracy, zachowuje określoną w zadaniu objętość pracy.	1. tworzy wypowiedź w pełni spójną, harmonijną, podporządkowaną wyraźnej myśli przewodniej, 2. uwzględnia wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) zachowując właściwe proporcje między nimi, 3. wykazuje pełną konsekwencję w układzie graficznym pracy, 4. zachowuje objętość pracy w granicach określonych w poleceniu.		1. tworzy wypowiedź częściowo spójną, harmonijną, zachowuje pewną logikę w tekście, 2. pomija wstęp lub zakończenie lub realizuje je fragmentarycznie, zachowując w miarę właściwe proporcje między częściami pracy, 3. wyodrębnia graficznie niektóre części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy do 10%.		1. tworzy wypowiedź w dużym stopniu niespójną, niekonsekwentną, 2. pomija dwie części pracy lub realizuje je fragmentarycznie, nie zachowuje właściwych proporcji między częściami pracy, 3. nie wyodrębnia graficznie głównych części pracy, 4. przekracza podane granice objętości pracy o ponad ± 10%.	
	PUNKTACJA 4 pkt	4		3 – 2		1 – 0	
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	III. BOGACTWO JĘZYKOWE: stosuje słownictwo i frazeologię zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, stosuje struktury składniowe zgodnie z tematem i formą wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi.	1. stosuje urozmaicone słownictwo i frazeologię na poziomie zaawansowanym, (np. przymiotniki, przyimki, przysłówki miejsca, czasowniki dynamiczne), 2. stosuje urozmaicone struktury składniowe na poziomie zaawansowanym, 3. zachowuje jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.		1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie średniozaawansowanym, stosuje nieliczne powtórzenia, 2. stosuje mało urozmaicone struktury składniowe na poziomie średniozaawansowanym, 3. zachowuje poprawny styl z niewielkimi uchybieniami.		1. stosuje słownictwo i frazeologię na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 2. posługuje się zakresem struktur składniowych na poziomie podstawowym, stosuje liczne powtórzenia, 3. posługuje się nieporadnym stylem, lecz praca jest zrozumiała.	
	PUNKTACJA 5 pkt	5		4 – 3 – 2		1 – 0	
POZIOM JAKOŚCI JĘZYKA	IV. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA: stosuje zgodnie z normą struktury morfosyntaktyczne, zasady ortografii i interpunkcji	błędy stanowiące od 0 do 5% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 5%, nie więcej jednak niż 10% liczby wszystkich wyrazów,	błędy stanowiące powyżej 10%, nie więcej jednak niż 15% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 20% liczby wszystkich wyrazów	błędy stanowiące powyżej 20% wszystkich wyrazów.	
	PUNKTACJA 4 pkt	4	3	2	1	0	

UWAGI DODATKOWE DOTYCZĄCE WYPOWIEDZI PISEMNYCH NA POZIOMIE PODSTAWOWYM I ROZSZERZONYM

1. Praca nieczytelna lub całkowicie niezgodna z poleceniem lub niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie) nie podlega ocenie.
2. Praca odtworzona z podręcznika lub innego źródła nie jest uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego i nie podlega ocenie.
3. Fragmenty pracy całkowicie niezgodne z treścią zadania oraz nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu (np. fragmenty na zupełnie inny temat wyuczone na pamięć lub przepisane przez zdającego) są zakreślane i nie są liczone do liczby słów, poprawności językowej oraz bogactwa językowego.
4. W punktacji wypowiedzi uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysgrafię i dysortografię zdającego.

VII. PRZYKŁADOWE ARKUSZE I SCHEMATY OCENIANIA

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1 – 8). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Część pierwsza arkusza, sprawdzająca rozumienie ze słuchu, będzie trwała około 20 minut i jest nagrana na płycie CD.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊗ i zaznacz właściwe.
7. Postępuj podobnie, zaznaczając odpowiedzi w części karty przeznaczonej dla zdającego. Tylko odpowiedzi zaznaczone na karcie będą oceniane.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (5 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie pięć krótkich rozmów (1.1.-1.5.). Przyporządkuj każdej z nich miejsce, w którym się ona odbywa (A–F). Wpisz odpowiednie litery do tabeli. Jedno miejsce zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej rozmowy.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. in a hotel
- B. in a doctor's surgery
- C. in a hospital
- D. in a restaurant
- E. on a bus
- F. on a train

1.1.	
1.2.	
1.3.	
1.4.	
1.5.	

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 2. (5 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie komunikat radiowy o konkursie językowym. Na podstawie usłyszanych informacji zdecyduj, które zdania są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

		TRUE	FALSE
2.1.	There are two sponsors of the competition.		
2.2.	The winner of the first prize can choose any school in Britain.		
2.3.	You must be at least 18 years old to take part in the competition.		
2.4.	The questions in the competition will check if the readers understand the texts.		
2.5.	The right answers will be published in the November issue of <i>BBC English Magazine</i> .		

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (5 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź nastolatki. Z podanych możliwości odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B lub C. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- 3.1. The girl's family are travellers because they
- A. have a van and a caravan to drive around.
 - B. believe there is so much to see in the world.
 - C. can't find a house that is big enough.
- 3.2. They camp in one place for a longer time if
- A. there are no gypsies around.
 - B. there is a school nearby.
 - C. the local people are kind to them.
- 3.3. At school the girl can't make friends because
- A. the children don't trust her.
 - B. she is scared of other kids.
 - C. she doesn't want to speak to others.
- 3.4. The family enjoy their way of life because they
- A. don't have to stay in a place they don't like.
 - B. can often go to other countries.
 - C. can stay with the other travellers.
- 3.5. The girl
- A. tells the story of her tragic childhood.
 - B. presents her opinion about being a traveller.
 - C. describes a typical day of her family.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO

Zadanie 4. (6 pkt)

Przeczytaj informacje dotyczące czterech propozycji spędzenia czasu wolnego. Przyporządkuj do każdego zdania (4.1.-4.6.) jedną z opisanych imprez (A-D). Wpisz odpowiednią literę w każdą rubrykę tabeli. Każda z liter może być użyta więcej niż raz. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

A. Easter Fun Days 20-21 April

A fun day out for the whole family. Easter egg hunt, donkey rides, children's entertainment, personal contact with friendly farm animals, refreshments and a miniature steam train.

Times: 10 a.m. - 5 p.m.

Admission: Adult: £4.50 Child: £2.50 Family: £12.00

B. Easter Flowers 20-21 April

Come and enjoy the amazing display of lilies and other seasonal flowers, then try some homemade cakes and tea.

Times: 2 p.m. - 4.30 p.m.

Admission: FREE

C. Wildlife Walk 3 May

Leisurely paced walk of approximately 2 miles at a superb nature reserve to raise money for the protection of endangered animal species. Must be booked in advance.

Please call 01621 000111

Times: 10 a.m.

Admission: £3.50

D. Bird Chorus 3 May

Join us in Chalkney Wood to experience bird song at its best and identify the birds that sing in the early morning chorus. Followed by a light breakfast in a nearby inn.

Times: 4.30 a.m. - 7.00 a.m.

Admission: £3.00

adapted from: *Essex Festival of the Countryside 2003, Essex County Council*

4.1.	You will listen to something.	
4.2.	You don't have to pay for the event.	
4.3.	You can see and touch different animals.	
4.4.	You have to phone us before you take part in the event.	
4.5.	You have to get up very early to take part in it.	
4.6.	You won't get anything to eat or drink.	

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 5. (7 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. Na podstawie informacji w nim zawartych zdecyduj, które zdania są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Do you know the famous twins, Mary-Kate and Ashley Olsen?

Their life in show business began when they were babies. Their father suggested that a Hollywood television studio use them to play the part of Michelle, a little girl in a series called *Full House*. There are strict rules saying how many hours a child can actually work in film or television. That is why many studios use identical twins when they film a small child in a story. The *Full House* series ran until the girls were eight years old.

By the time they were four, a businessman who had managed pop groups such as *Ace of Base* and *Roxette* had the clever idea of licensing the twins as a “brand”. He set up a company which rents out the twins’ image to clothes and toy companies. So what exactly is the “Olsen image”? They have become known as the “un-Britneys”. This means that they provide a safe model for girls between six and thirteen who find Britney Spears too provocative.

The twins take a keen interest in all of the products sold in the “Mary-Kate and Ashley” range, and they veto things they don’t like. They have sold 35 million copies of their videos, released over 17 pop albums and written many teenage novels. They now have a new sitcom called *So Little Time*, plus their own magazine and website.

At the same time they try to live the normal lives of typical American teenagers. Each day the girls go to their small private school where they wear school uniforms and study hard. They do their homework each night stopping to watch their favourite TV programmes. At weekends they go riding or attend dance classes.

In America there is a strong youngsters’ movement against drinking alcohol, smoking and having sex before marriage. And the Olsens represent what is pure and good. At the same time, they are successful and attractive, and this may encourage many more girls to follow their example.

adapted from: *Current*, November/December 2002

		TRUE	FALSE
5.1.	The Olsen twins have been in show business all their lives.		
5.2.	It is unusual for film studios to employ twins for the same role.		
5.3.	It was their father’s idea to create the “Olsen image”.		
5.4.	The twins’ image is the opposite of Britney Spears’ image.		
5.5.	The girls give opinions about their brand products.		
5.6.	They are too busy to do the things ordinary teenagers do.		
5.7.	The author of the text gives advice on how teenagers can become film stars.		

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 6. (7 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

On May 17, 2157, Margie wrote in her diary, "Today Tommy found a real book!"

It was a very old book. Margie's grandfather once said that when he was a little boy his grandfather told him that there was a time when all stories were printed on paper.

They turned the pages, which were yellow, and it was awfully funny to read words that didn't move the way they were supposed to – on screen, you know. And then, when they turned back to the page before, it had the same words on it that it had had when they read it the first time.

She said, "What is it about?"

"School."

Margie was cynical. "School? What's there to write about school? I hate school."

The mechanical teacher had been giving her test after test in geography and she had been doing worse and worse until her mother sent for the County Inspector. Margie had hoped the man wouldn't know how to fix the teacher, but he knew all right, and after an hour or so, there it was again, large and black and ugly, with a big screen on which all the lessons were shown and the questions were asked. But the worst thing of all were the test papers and homework tasks she had to submit regularly.

So she said to Tommy, "Why would anyone write about school?"

"Because it's not our kind of school, stupid. This is the old kind of school that they had hundreds of years ago."

Margie was hurt. "Well, I don't know what kind of school they had all that time ago." She read the book over his shoulder for a while, then said, "Anyway, they had a teacher."

"Sure they had a teacher, but it wasn't a regular teacher. It was a man."

"I wouldn't want a strange man in my house to teach me."

Tommy screamed with laughter. "You don't know much, Margie. The teachers didn't live in the house. They had a special building and all the kids went there."

"And all the kids learned the same thing?"

"Sure, if they were the same age."

"But a teacher has to fit the mind of each boy and girl it teaches and each kid has to be taught differently."

They weren't even half-finished when Margie's mother called, "Margie! School!"

Margie went into the schoolroom. It was right next to her bedroom, and the mechanical teacher was on and waiting for her. It was always on at the same time every day except Saturday and Sunday.

The screen was lit up and it said: "Please insert yesterday's arithmetic homework."

Margie did so thinking about the old schools. All the kids from the whole neighbourhood came, laughing and shouting in the schoolyard, sitting together in the schoolroom, going home together at the end of the day. They learned the same things, so they could help one another with their homework and talk about it.

And the teachers were people ... Margie was thinking about how the kids must have loved it in the old days. She was thinking about the fun they had.

adapted from: *The Fun They Had* by Isaac Asimov

- 6.1. "A real book" in the story was a book
- A. based on a true story.
 - B. Margie got from her grandfather.
 - C. written by Margie.
 - D. printed on paper.
- 6.2. While reading, the children were amused because
- A. the book had yellow pages.
 - B. they had to turn the pages.
 - C. the words stayed in the same place.
 - D. they had to read the same page twice.
- 6.3. What did Margie hate most?
- A. Tests and homework.
 - B. Her ugly teacher.
 - C. The questions on the screen.
 - D. Getting bad marks.
- 6.4. The difference between Margie's school and the school centuries ago was in the
- A. number of tests the children were given.
 - B. subjects the children were taught.
 - C. age when the children went to school.
 - D. place where the children had their lessons.
- 6.5. In her school Margie missed
- A. the regular hours of lessons.
 - B. the company of other children.
 - C. individual lessons with her teacher.
 - D. textbooks printed on paper.
- 6.6. The writer wants to show us that
- A. today's schools are much worse than future schools.
 - B. today's children should be happy about present schools.
 - C. teaching and learning won't change much in the future.
 - D. the computer is a better teacher than a man.
- 6.7. The text is part of
- A. a fairy tale.
 - B. a fantasy book.
 - C. a science fiction story.
 - D. a historical novel.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

WYPOWIEDŹ PISEMNA

Zadanie 7. (5 pkt)

Przebywasz na obozie sportowym. Napisz pocztówkę do znajomego z Anglii.

- Poinformuj go, gdzie spędzasz wakacje.
- Podaj powód, dla którego zdecydowałeś/aś się wziąć udział w tym obozie.
- Napisz, w jakich zajęciach sportowych bierzesz udział.
- Wspomnij o planowanym spotkaniu ze znanym sportowcem.

Podpisz się jako XYZ. W zadaniu nie jest określony limit słów. Oceniana jest umiejętność zwięzłego przekazu wszystkich informacji określonych w poleceniu (4 punkty) oraz poprawność językowa (1 punkt).

CZYSTOPIS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	TREŚĆ				POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	RAZEM
	Inf. 1	Inf. 2	Inf. 3	Inf. 4		
Liczba punktów	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	

TRANSKRYPCJA NAGRAŃ POZIOM PODSTAWOWY

Zadanie 1.

Dialogue one

Speaker one: Am I OK for Leicester Square?

Speaker two: No, you'll have to jump out at the park and get a 12 there.

Speaker one: Could you tell me when we get there?

Speaker two: It's quite a way yet, but I'll tell you in good time. Pay the fare and take a seat, please.

Speaker one: How much is that?

Dialogue two

Speaker one: Ah, yes, you're Brian Preston?

Speaker two: That's right.

Speaker one: You've brought some clothes and things with you, I see.

Speaker two: Yes, I think I'll probably be here for a few days at least, until all the tests are done.

Speaker one: I'm afraid you'll have to wait a moment as your bed is not ready yet. The last patient only left an hour ago.

Speaker two: That's OK. I don't mind.

Dialogue three

Speaker one: Are we getting off at the next station?

Speaker two: No, two stops to go.

Speaker one: Then we've got some time to go to the buffet car. I could do with a cup of coffee.

Speaker two: OK.

Speaker one: Do you know where it is?

Speaker two: I guess somewhere at the back.

Speaker one: Let's ask the ticket collector.

Dialogue four

Speaker one: What's the trouble?

Speaker two: I was sick most of the night. I think it's something I ate. We ate at that new restaurant last night.

Speaker one: Was it that new restaurant in Birch Street?

Speaker two: As a matter of fact it was. Why do you ask?

Speaker one: Because, one of my patients ate there last week and he had the same kind of problem.

Speaker two: Sounds strange, doesn't it? Anyway, what shall I take?

Speaker one: For the time being just drink plenty of water and if you don't get any better tomorrow you'll have to undergo some tests in hospital.

Dialogue five

Speaker one: If you'd like to follow me, I'll show you your room.

Speaker two: That's lovely, thank you.

Speaker one: The bathroom is just up here, right next to your room and there is a telephone beside your bed. How long will you be staying with us?

Speaker two: Until Monday.

Speaker one: Fine. I'll bring you the registration form to fill in.

adapted from: *BBC Essential English Guide to Britain, Talking English* by Dean Curry, *Situational Dialogues* by Michael Ockenden

Zadanie 2.

Explore Britain and perfect your English at the same time. *BBC English Magazine* and the *Association of English Language Schools* are offering superb prizes to the winners of our competition.

The first prize is a two-week English course in Britain including flights and host family accommodation. The winner can choose from 13 participating schools located all over Britain – some in the heart of the countryside or on the coast; others in university towns or in the capital. There will also be 12 second prizes of a two-week course with accommodation at the remaining schools. All courses will include no fewer than 20 lessons a week.

The competition is open to all readers of *BBC English Magazine* who are aged over 16, but if you are under 18, you must obtain your parents' permission. To enter this challenging competition, you will need to read the articles very carefully and answer a series of detailed questions which will be published in our magazine in May, June and July. Then, we will ask you to send your answers with the coupons that appear in the above issues. You can check your answers in the August issue and the list of winners will be published in November.

Tell your friends about our competition and do not miss your copy of *BBC English Magazine*.

adapted from: *BBC English*, June 1996

Zadanie 3.

My family are travellers. We have a van and a caravan and we drive around from place to place, usually with about a dozen other people. We think the world's too big to stay in just one place.

We've lived all over. Sometimes we camp and stay for a few days, other times we might stay a couple of months. It depends how friendly the area and the people are. A lot of towns have special sites set up for travellers, with proper toilets and showers, but other places make it quite difficult to camp. We've had people shouting at us, throwing stones, or breaking our things... They call us gypsies or robbers, but we're not – we just like to travel.

If we're going to be in one place for a while, I go to the local school. That can be really tough. The kids, when I walk past, hold on to their bags. I think they're scared I'm going to steal from them. It's impossible to make friends. I'm never around for long enough, and even if I was, nobody would speak to me.

We enjoy moving around, seeing different parts of the country, and I think it's great being able to choose a nice spot and to set up there, and we've even gone across to France. If we stop in a place that turns out to be horrible, we just move on, whereas some people have to stay in those towns forever.

However, I miss belonging somewhere. I mean I belong with my family and with the other travellers, but sometimes, that isn't enough... I want to belong with a group of friends, with girls my own age. I don't know if that will ever happen...

adapted from: *Shout*, No. 247

OCENIANIE
POZIOM PODSTAWOWY

Zadanie 1.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 1.	A	B	C	D	E	F
1.1.					X	
1.2.			X			
1.3.						X
1.4.		X				
1.5.	X					

Zadanie 2.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 2.	True	False
2.1.	X	
2.2.		X
2.3.		X
2.4.	X	
2.5.		X

Zadanie 3.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 3.	A	B	C
3.1.		X	
3.2.			X
3.3.	X		
3.4.	X		
3.5.		X	

Zadanie 4.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **6 punktów**.

Zadanie 4.	A	B	C	D
4.1.				X
4.2.		X		
4.3.	X			
4.4.			X	
4.5.				X
4.6.			X	

Zadanie 5.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **7 punktów**.

Zadanie 5.	True	False
5.1.	X	
5.2.		X
5.3.		X
5.4.	X	
5.5.	X	
5.6.		X
5.7.		X

Zadanie 6.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **7 punktów**.

Zadanie 6.	A	B	C	D
6.1.				X
6.2.			X	
6.3.	X			
6.4.				X
6.5.		X		
6.6.		X		
6.7.			X	

Zadanie 7. – krótka forma użytkowa. Maksimum **5 punktów**.

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Zadanie 8. – dłuższa forma użytkowa. Maksimum **10 punktów**.

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

POZIOM ROZSZERZONY

CZĘŚĆ I

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron (zadania 1 – 3). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
5. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
23 punkty

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

STOSOWANIE STRUKTUR LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH

Zadanie 1. (3 pkt)

Uzupełnij poniższy tekst, wpisując w każde wolne miejsce jeden wyraz utworzony od słowa podanego w nawiasie, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

PURR-FECT CLAWS

A cat's claws are vital for its survival in the wild. With these incredibly sharp weapons, the hunter can slash, stab, and pin prey that will become its food. However, these

1.1. (DEAD) _____ claws need to be kept razor sharp for the next kill. To

1.2. (SURE) _____ this, most cats can 1.3. (DRAW) _____, or retract, their claws. When the cat needs them to climb a tree or to slash and pin its prey, it makes the claws stick out of their 1.4. (PROTECT) _____ pockets in the toes. This 1.5. (ABLE) _____ allows the cat to run, walk, and jump without scraping its sharp claws along the ground and keeps them sharp,

1.6. (BREAK) _____ and clean.

abridged from: *The Knowledge Factory*

Zadanie 2. (2 pkt)

Wykorzystując wyrazy podane drukowanymi literami, uzupełnij każde z niedokończonych zdań tak, aby zachować znaczenie zdania wyjściowego. Nie zmieniaj podanych fragmentów i formy podanych wyrazów. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

2.1. They will take away your licence if they catch you driving so fast.

LICENCE

You _____ away if they catch you driving so fast.

2.2. Poisonous snakes can rarely be seen in this part of the country.

YOU

Not often _____ poisonous snakes in this part of the country.

2.3. Do you mind if I try this sweater on?

OBJECTION

Do you have _____ trying this sweater on?

2.4. The police are investigating the case very thoroughly.

INVESTIGATED

The case _____ very thoroughly.

OCENIANIE

POZIOM ROZSZERZONY - CZĘŚĆ I

Zadanie 1.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **3 punkty**.

Zadanie 1.					
1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.	1.6.
deadly	ensure	withdraw	protective	ability	unbroken

Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 2.

Za każde w pełni poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **2 punkty**.

Zadanie 2 – Proponowane odpowiedzi:			
2.1.	2.2.	2.3.	2.4.
will have your licence taken	can you see	any objection to my	is being investigated

Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna i gramatyczna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 3.

Sprawdza egzaminator zgodnie z kryteriami.

Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły

dysleksja

EGZAMIN MATURALNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

POZIOM ROZSZERZONY

CZĘŚĆ II

Czas pracy 70 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron (zadania 4 – 9). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Część pierwsza arkusza, sprawdzająca rozumienie ze słuchu, będzie trwała około 25 minut i jest nagrana na płycie CD.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj ■ pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem ⊙ i zaznacz właściwe.
6. Postępuj podobnie, zaznaczając odpowiedzi na karcie. Tylko odpowiedzi zaznaczone na karcie będą oceniane.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
27 punktów

Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

KOD
ZDAJĄCEGO

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 4. (4 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie zapowiedzi czterech programów telewizyjnych (4.1.-4.4.). Na podstawie usłyszanych informacji przyporządkuj jedno zdanie (A-G) do każdego programu i wpisz odpowiednie litery do tabeli. Trzy zdania podane zostały dodatkowo i nie pasują do żadnego programu.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- A. This is a story of a victory that was near but never came true.
- B. You will find out someone's identity.
- C. You will learn how famous works of art are created.
- D. A number of legends from the Middle Ages are presented in this programme.
- E. This programme presents a surprising picture of a medieval society.
- F. You will gain a new insight into someone's personality.
- G. This programme shows how Bonnie Prince Charlie won one of his battles.

4.1.	
4.2.	
4.3.	
4.4.	

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 5. (6 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź na temat problemu zatłoczonych autostrad w Wielkiej Brytanii. Na podstawie usłyszanych informacji zdecyduj, które z podanych zdań są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

		TRUE	FALSE
5.1.	British people are satisfied with the quality of public transport.		
5.2.	The motorways in Britain are more often jammed than those in France or Germany.		
5.3.	The law introduced in 1994 improved the situation on the motorways.		
5.4.	Due to legal regulations lorries in Britain travel at more or less the same pace.		
5.5.	In Germany lorries are restricted to one lane during rush hours.		
5.6.	Lorries are banned on British motorways on public holidays.		

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 6. (5 pkt)

Zapoznaj się z treścią zadania. Usłyszysz dwukrotnie wywiad z prezenterem telewizyjnym. Z podanych możliwości odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C lub D.

Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

- 6.1. John Hammond got the first job connected with forecasting
- A. in 2003.
 - B. in the mid-1990s.
 - C. after graduation.
 - D. 7 years ago.
- 6.2. John believes that the job of a broadcast meteorologist
- A. gives the chance to interview famous people.
 - B. suits people who like to attract attention.
 - C. requires a good sense of humour.
 - D. is sometimes serious and uninteresting.
- 6.3. According to John, the worst thing about his job is
- A. having to forecast bad weather.
 - B. making numerous mistakes.
 - C. getting nervous before broadcasts.
 - D. having to work night-shifts.
- 6.4. John remembers the BBC weatherman Bert Ford because he
- A. got some handy hints from him.
 - B. received a bulletin from him.
 - C. had an opportunity to talk to him.
 - D. frequently wrote letters to him.
- 6.5. During the interview John
- A. encourages other people to follow a similar career path.
 - B. describes how complicated weather presenting is.
 - C. explains why the job is both appealing and stressful.
 - D. presents lucky coincidences influencing his career.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

ROZUMIENIE TEKSTU CZYTANEGO I ROZPOZNAWANIE STRUKTUR LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH

Zadanie 7. (5 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. Na podstawie informacji w nim zawartych, z podanych możliwości odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Nicky was too young and inexperienced to beat any first-class tennis players in the Monte Carlo tournament, but he did not disgrace himself. He snatched an unexpected victory over a Spanish player and gave one of the Austrians a closer match than anyone had thought possible. In the mixed doubles he got into the semi-finals. His charm conquered everyone and he vastly enjoyed himself.

The tournament came to an end and the day following he was to fly back to London. Anxious to play his best he had lived very carefully, smoking little and drinking nothing, and going to bed early; but on his last evening he thought he would like to see something of the life in Monte Carlo, of which he had heard so much. An official dinner was given to the tennis-players and after dinner with the rest of them he went into the Sporting Club. It was the first time he had been there. Monte Carlo was full and the rooms were crowded. Nicky had never before seen roulette played except in the pictures; he stopped at the first table he came to; chips of different sizes were scattered over the green cloth; the croupier gave the wheel a sharp turn and with a flick threw in the little white ball. After what seemed an endless time the ball stopped and another croupier with a broad, indifferent gesture raked in the chips of those who had lost.

Nicky stood for a while looking at the losers' money being raked-in by the croupier and the money that was won paid out to the winners. It was impossible to deny that it was thrilling. It did seem silly to leave Monte without putting something on the table just once. It would be an experience, and at his age you had to have all the experience you could get. He reflected that he hadn't promised his father not to gamble, he'd promised him not to forget his advice. It wasn't quite the same, was it? He took a hundred-franc note out of his pocket and rather shyly put it on number eighteen. He chose it because that was his age. With a wildly beating heart he watched the wheel turn; the little white ball whizzed about like a small demon of mischief; the wheel went round more slowly, the little white ball hesitated, it seemed about to stop, it went on again; Nicky could hardly believe his eyes when it fell into number eighteen. A lot of chips were passed over to him and his hands trembled as he took them. It seemed to amount to a lot of money. He was so confused that he never thought of putting anything on the following round. He was really surprised when eighteen again came up. There was only one chip on it.

'By George, you've won again,' said a man who was standing near to him.

'Me? I hadn't got anything on.'

'Yes, you had. Your original stake. They always leave it on unless you ask for it back. Didn't you know?'

Another packet of chips was handed over to him. Nicky's head reeled. He counted his gains: seven thousand francs. A queer sense of power seized him; he felt wonderfully clever. This was the easiest way of making money that he had ever heard of.

abridged from: *'The Facts of Life'* by *W. Somerset Maugham* *The Penguin Book of British Comic Stories*, compiled by *Patricia Craig*

- 7.1. In the Monte Carlo tennis tournament Nicky
- A. represented Austria.
 - B. played both singles and doubles.
 - C. won the semi-finals.
 - D. only played with second-class players.
- 7.2. On the last night Nicky
- A. attended a formal reception.
 - B. went to bed early before his return flight.
 - C. decided not to drink any alcohol.
 - D. left the official dinner before the other guests.
- 7.3. When he watched the people playing roulette, he
- A. found the game too exciting to resist.
 - B. felt silly, because he didn't understand the game.
 - C. thought the promise he had made to his father was silly.
 - D. decided to experience gambling once again.
- 7.4. When Nicky entered the game, he
- A. intended to play until he lost one hundred francs.
 - B. wasn't very excited because the stake was low.
 - C. bet on a number that was meaningful to him.
 - D. immediately won seven thousand francs.
- 7.5. Nicky won in the second round because he
- A. had decided to choose the same number.
 - B. had followed the advice of a man next to him.
 - C. had put more money on number 18.
 - D. didn't fully know the rules of the game.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 8. (4 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst, z którego usunięto cztery zdania. Dobierz brakujące zdania (A-F), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. W każdą lukę (8.1. - 8.4.) wpisz literę, którą oznaczone jest brakujące zdanie. Dwa zdania podane zostały dodatkowo i nie pasują do tekstu. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

Yahoo, MSN, Altavista - do those names ring a bell? Even if you are not an internet addict they should sound familiar. They are examples of internet portals which were the driving force of the net in the second half of the 1990s. The theory was simple: giant websites needed to display lots of advertisements to make money. **8.1.** ____ The obvious way to do this was to give users lots of reasons to stick around. So, both portals and search sites started to add various extra features like email, chat rooms or photo albums to attract viewers. As a result they had messy, feature-packed front pages where the search and directory functions had become smaller and harder to find.

Then, Google arrived, like a breath of fresh air. Its front page was, by contrast, clean and spacious, with a big search box that left users in no doubt about its function. Best of all, its search was noticeably faster and better than its main rivals. The company solved the advertising problem just as brilliantly. **8.2.** ____ These small text ads were targeted to the search each user was making, and could be as useful as the search results. Instead of reaching thousands of people who were not interested, the idea was to reach the handful who were.

But searching web text was not enough for Google. It started to search images and other documents; it also added a directory, mail order shopping catalogues, a news service and, most recently, books and scholarly papers. The company has also expanded into other areas, by creating new services or buying other companies. These include Google Answers, Picasa photo album, Keyhole satellite imagery, and a language translation service. No doubt there will be more to come. **8.3.** ____ Hence the need for Google Fusion, the service that could eventually bring most of the services together on a single portal page.

Overall the quality of individual services seems less important than the fact that there are so many of them. Google has gradually changed from a search company into a media firm, whether it's willing to admit it or not. **8.4.** ____ In this market, Google has taken its first baby steps, while the opposition is miles ahead.

adapted from: *The Guardian, Portal Combat, 2005*

- A. Instead of selling mass-market ad banners that were boring and slowed pages, it created AdWords.
- B. To create the opportunity to show these banner ads, they had to attract and retain lots of "eyeballs".
- C. These clever methods of advertising made Google's founders, Larry Page and Sergey Brin, billionaires.
- D. However, despite the multitude of services owned by Google, some are poorly integrated with each other, or not integrated at all, so even regular users may not know they exist.
- E. If it tackles this large market with the pace and skill it applied to search, it should do very well, but the future is not guaranteed.
- F. Google is top in the world of web search and the attempt to become something more - a portal - is out of the question.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 9. (3 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zaznacz jedną z czterech możliwości, zakreślając literę A, B, C lub D. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 0,5 punktu.

Cowboy hostility towards Native Americans – popularly known as Indians – is a myth of the Wild West. The myth 9.1. _____ because many of the best stories set good against evil, and cowboy films were 9.2. _____ exception. The heroes were the cowboys. Searching for villains, film directors and organizers of Wild West shows often selected Indians because their 9.3. _____ and tactics were good entertainment.

The truth was quite different. America's westward expansion was marked by frequent fighting between immigrant and Native Americans, but cowboys were rarely involved. Real cowboys had 9.4. _____ reason to dislike the Indians. In fact, many cowboys were Native Americans. Excellent horsemanship, good local knowledge and the ability to survive in 9.5. _____ conditions made them ideal cattlemen. No drover taking cattle through Indian territory wanted to make his difficult job still harder by 9.6. _____ up trouble with the local people. Real-life cowboys much preferred talking with Native Americans to fighting them. While on the trail, they often depended on Indian traders for fresh food and other supplies.

abridged from: *The Knowledge Factory*

9.1.

- A. was rising
- B. raised
- C. arose
- D. was raised

9.4.

- A. little
- B. some
- C. small
- D. every

9.2.

- A. no
- B. neither
- C. none
- D. not

9.5.

- A. strange
- B. tough
- C. freak
- D. heavy

9.3.

- A. view
- B. outlook
- C. expression
- D. appearance

9.6.

- A. keeping
- B. setting
- C. bringing
- D. stirring

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

TRANSKRYPCJA NAGRAŃ POZIOM ROZSZERZONY

Zadanie 4.

...and this week we'll be broadcasting a few documentaries really worth watching. Let me now present some of them:

ONE

For some 20 years and on stages all over the world, actress Prunella Scales has played the part of Queen Victoria in a unique one-woman show. The show is based on diaries written by Victoria herself throughout her long life.

Here, in this programme, Prunella aims to deepen our understanding of the Queen still further as she goes on a journey to discover more about the person she has played for so long. From Balmoral to the Isle of Wight, in royal palaces and private homes, Prunella meets historical experts and descendants of those who knew the Queen.

What emerges is not the granite-faced and unamused monarch of legend but a more complex, more passionate and more surprising woman altogether.

TWO

About 260 years ago Bonnie Prince Charlie triggered the last land battle in Britain. In this episode father and son presenters, Peter and Dan Snow, follow his tracks as he marched an army from Scotland all the way to Derby and was then chased back for the final confrontation on Culloden Moor.

As Peter reveals with the help of cutting-edge graphics how close Prince Charles came to success, Dan goes on a night march and sees how, without the aid of modern technology, the troops of Bonnie Prince Charlie made a fatal error on the eve of the battle.

THREE

Terry Jones takes us on a tour of the Middle Ages destroying old myths and discovering extraordinary stories of real people.

Were the outlaws really like Robin Hood and were the sheriffs all evil and corrupt? Terry discovers that sheriffs were actually pen pushing bureaucrats, and the greatest threat to law and order in the Middle Ages were gangs of upper crust outlaws terrorising the country for the sole purpose of getting rich quickly. But those same outlaws died heroes just like Robin Hood. As you will see, the story is not just a black and white tale of goodies and baddies.

FOUR

She has her own bodyguards and lives in Paris in a humidified, air-conditioned box protected by triplex bullet proof glass. She is Leonardo da Vinci's Mona Lisa. Alan Yentob tells the story of how the Mona Lisa came to be the most famous work of art in the world. It's a tale full of notoriety, glamour and intrigue as the Mona Lisa is abducted, vandalised and exploited across the centuries. With the help of leading scholars and original research, Alan also finally solves the central mystery of the Mona Lisa, who she is and why she's smiling.

abridged from: www.bbc.co.uk/bbctwo/listings

Zadanie 5.

Statistics show that only 12% of all journeys made are by public transport. Around six times as many are made by car. Unfortunately, the poor performance and questionable safety of British public transport has brought passenger figures down, and is forcing more and more travellers into cars. But, as anyone who has experienced the motorways recently will agree, this isn't always a quick and easy alternative.

About a quarter of all main roads in Britain are jammed for at least an hour a day - compared to our neighbours in Germany and France, where that figure is less than 10%. In fact, a car journey on the motorway from London to Manchester, that's less than 200 miles, frequently takes as long as seven hours. That's an average speed of less than 30mph on roads with a maximum of 70mph. A fit cyclist, accustomed to lengthy periods in the saddle, could get there quicker.

Of course, it isn't just the increased number of car owners that are choking our motorways - there are more trucks out there too. However, it's wise to be careful when apportioning the blame - after all the motorways were originally built for freight.

In 1994, a law was passed that all trucks over seven and a half tonnes had to be mechanically restricted to 56mph. This safety measure transformed British motorways overnight, and not necessarily for the better.

Before the legislation was passed, there were always faster lorries and slower ones, so they were evenly spread along the length of the motorway. Now all lorries travel at the same speed, give or take a few miles per hour. As a consequence, they now bunch together in long lines travelling nose-to-tail, which has a devastating effect on the flow of traffic.

In Germany, trucks over seven and a half tonnes are confined to the inside lane during peak hours and restricted from overtaking. Unlike in Britain, in many European countries trucks are also banned from driving on Sundays and public holidays. Also, more goods are transported by rail and even barges.

Perhaps this goes some way to explain why their roads have only a fraction of the problems that ours do.

abridged from: www.volunteer.gov/gov

Zadanie 6.

Interviewer: Now let's find out the answers to some of your questions. I'm going to quiz John Hammond, one of the forecasters in our team, on your behalf. What did you do before becoming a BBC broadcast meteorologist?

John Hammond: I studied for a Geography degree at Salford University, followed by a Masters in Meteorology at Birmingham University. On completing my Master of Science, I worked at regional weather centres in Nottingham, Bristol and Plymouth. This involved a variety of forecasting work for aviation, local industry, and some local radio too. However it wasn't until the mid-1990s that I started TV weather presenting. I spent around 7 years as a Met Office forecaster at ITV, until joining the BBC Weather Centre in the spring of 2003.

Interviewer: Why did you want to be a broadcast meteorologist?

John Hammond: I think it's the best job in the Met Office. If you're interested in the weather and you like to show off, it's the job for you!

Interviewer: What are the good things about your job?

John Hammond: No two days of weather are the same. So every day is a brand new adventure. It's a great team at the Weather Centre and we manage to have a good laugh as well as doing the serious job of weather forecasting. Of course it's also a privilege to be working in television, and occasionally meeting some famous people too.

Interviewer: Are there any drawbacks?

John Hammond: Well, the weather never sleeps. I mean, staying up all night is one thing, but presenting the weather to the nation at four in the morning is another. Thank goodness for make-up!

Interviewer: Do you get nervous before a broadcast?

John Hammond: I always get a little nervous before broadcasts, especially on a day when there's lots of severe weather around. I find I need the nerves to keep my broadcast pacy and energetic.

Interviewer: Have you ever made any mistakes?

John Hammond: Most days!

Interviewer: When and why did you first get interested in weather?

John Hammond: I have been interested in the weather for as far back as I can remember. I used to watch every BBC bulletin when I was very little. I even wrote to the weatherman Bert Ford when I was about 4, asking for some tips for becoming a weatherman. Given where I've ended up, it must have been sound advice. I'm very lucky.

abridged from: www.bbc.co.uk/weather/bbcweather/forecasters/johnnammond

OCENIANIE

POZIOM ROZSZERZONY – CZĘŚĆ II

Zadanie 4.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **4 punkty**.

Zadanie 4.	A	B	C	D	E	F	G
4.1.						X	
4.2.	X						
4.3.					X		
4.4.		X					

Zadanie 5.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **6 punktów**.

Zadanie 5.	TRUE	FALSE
5.1.		X
5.2.	X	
5.3.		X
5.4.	X	
5.5.	X	
5.6.		X

Zadanie 6.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punkty**.

Zadanie 6.	A	B	C	D
6.1.			X	
6.2.		X		
6.3.				X
6.4.	X			
6.5.			X	

Zadanie 7.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **5 punktów**.

Zadanie 7.	A	B	C	D
7.1.		X		
7.2.	X			
7.3.	X			
7.4.			X	
7.5.				X

Zadanie 8.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 1 punkt. Maksimum **4 punkty**.

Zadanie 8.	A	B	C	D	E	F
8.1.		X				
8.2.	X					
8.3.				X		
8.4.					X	

Zadanie 9.

Za każde poprawne rozwiązanie przyznajemy 0,5 punktu. Maksimum **3 punkty**.

Zadanie 9.	A	B	C	D
9.1.			X	
9.2.	X			
9.3.				X
9.4.	X			
9.5.		X		
9.6.				X